

سنگ های مثانه توده های سختی از مواد معدنی در مثانه هستند. زمانی که مواد معدنی موجود در ادرار غلیظ و متبلور شده و سنگ تشکیل می دهند. این اغلب زمانی اتفاق می افتد که در تخلیه کامل مثانه مشکل وجود دارد.

سنگ های مثانه کوچک ممکن است بدون درمان از بین بروند، اما گاهی اوقات سنگ های مثانه نیاز به دارو یا جراحی دارند. سنگ مثانه در صورت درمان نشدن ممکن است منجر به عفونت و سایر عوارض شود.

در این مقاله که توسط همکاران بخش خونگیری در منزل آزمایشگاه نیکو تهیه شده است به علائم، عوارض، تشخیص و درمان سنگ مثانه می پردازیم.

علائم سنگ مثانه چیست؟

گاهی اوقات سنگ های مثانه - حتی سنگ های بزرگ - هیچ مشکلی ایجاد نمی کنند. اما اگر سنگ دیواره مثانه را تحریک کند یا جریان ادرار را مسدود کند، علائم و نشانه ها ممکن است شامل موارد زیر باشد:

- درد زیر شکم
- درد در هنگام ادرار کردن
- تکرر ادرار
- مشکل در ادرار کردن یا قطع شدن جریان ادرار
- خون در ادرار
- ادرار کدر یا تیره رنگ

علل ایجاد سنگ مثانه چیست؟

زمانی که مثانه به طور کامل تخلیه نشود، ممکن است سنگ مثانه ایجاد شود. این امر باعث می شود که ادرار غلیظ تبدیل شود. ادرار غلیظ می تواند متبلور شده و سنگ تشکیل دهد.

برخی از عفونت ها می توانند منجر به سنگ مثانه شوند. گاهی اوقات یک بیماری زمینه ای که بر توانایی مثانه برای نگه داشتن، ذخیره یا دفع ادرار تأثیر می گذارد، می تواند منجر به تشکیل سنگ مثانه شود. هر ماده خارجی موجود در مثانه باعث ایجاد سنگ مثانه می شود.

شایع ترین شرایطی که باعث ایجاد سنگ مثانه می شود عبارتند از:

بزرگ شدن غده پروستات: بزرگ شدن پروستات (هیپرپلازی خوش خیم پروستات یا BPH) می تواند باعث ایجاد سنگ مثانه در مردان شود. بزرگ شدن پروستات می تواند جریان ادرار را مسدود کند و از تخلیه کامل مثانه جلوگیری کند.

اعصاب آسیب دیده: به طور معمول، اعصاب پیام هایی را از مغز به ماهیچه های مثانه می رسانند و عضلات مثانه را برای سفت شدن یا رها شدن هدایت می کنند. اگر این اعصاب آسیب ببینند - در اثر سکته مغزی، آسیب نخاعی یا سایر مشکلات - ممکن است مثانه به طور کامل تخلیه نشود که به مثانه نوروژنیک معروف است.

سایر علل احتمالی سنگ مثانه عبارتند از:

التهاب: التهاب مثانه که گاهی به دلیل عفونت های مجاری ادراری یا پرتودرمانی لگن ایجاد می شود، می تواند منجر به سنگ مثانه شود.

تجهیزات پزشکی: کاتترهای مثانه - لوله های باریکی که از طریق مجرای ادرار برای کمک به تخلیه ادرار از مثانه وارد می شوند - ممکن است باعث ایجاد سنگ مثانه شوند. همینطور اشیایی که به طور تصادفی به مثانه وارد می کنند، مانند دستگاه پیشگیری از بارداری یا استنت ادراری. کریستال های معدنی که بعداً تبدیل به سنگ می شوند، تمایل دارند روی سطوح این دستگاه ها تشکیل شوند.

سنگ کلیه: سنگ های کوچک کلیه ممکن است از حالب ها به داخل مثانه حرکت کنند و اگر دفع نشوند، می توانند به سنگ مثانه تبدیل شوند.

عوامل خطر ایجاد سنگ مثانه چیست؟

مردان، به خصوص افراد بالای ۵۰ سال، بیشتر در معرض سنگ مثانه هستند.

شرایطی که می تواند خطر ابتلا به سنگ مثانه را افزایش دهد عبارتند از:

یک مانع یا هر شرایطی که جریان ادرار را از مثانه به مجرای ادرار مسدود کند، می تواند منجر به تشکیل سنگ مثانه شود. دلایل مختلفی وجود دارد، اما شایع ترین آن بزرگ شدن پروستات است.

آسیب عصبی و سکته مغزی، آسیب های نخاعی، بیماری پارکینسون، دیابت، فتق دیسک و تعدادی از مشکلات دیگر می توانند به اعصابی که عملکرد مثانه را کنترل می کنند آسیب بزنند.

ممکن است آسیب عصبی و شرایطی ایجاد شود که باعث انسداد خروجی مثانه شود. وجود این ها در کنار هم خطر ابتلا به سنگ را بیشتر می کند.

عوارض سنگهای مثانه چیست؟

سنگ های مثانه ای که دفع نمی شوند - حتی آنهایی که علائمی ایجاد نمی کنند - می توانند منجر به عوارضی مانند موارد زیر شوند:

مشکلات مزمن مثانه: سنگهای مثانه درمان نشده می توانند باعث مشکلات ادراری طولانی مدت مانند درد یا تکرر ادرار شوند. سنگ های مثانه همچنین می توانند در دهانه ای که ادرار از مثانه خارج می شود به مجرای ادرار رسوب کرده و جریان ادرار را مسدود کند.

عفونت های دستگاه ادراری: عفونت های باکتریایی مکرر در دستگاه ادراری ممکن است به دلیل سنگ مثانه ایجاد شود.

چگونه از ایجاد سنگهای مثانه پیشگیری کنیم؟

سنگهای مثانه معمولاً به دلیل یک بیماری زمینه‌ای ایجاد می‌شوند که پیشگیری از آن دشوار است، اما می‌توانید با رعایت نکات زیر شانس ابتلا به سنگ مثانه را کاهش داد:

در مورد علائم غیر معمول ادراری به پزشک خود اطلاع دهید. تشخیص و درمان زودهنگام بزرگی پروستات یا سایر بیماری های اورولوژیک ممکن است خطر ابتلا به سنگ مثانه را کاهش دهد.

به مقدار زیاد مایعات بنوشید. نوشیدن مایعات بیشتر، به ویژه آب، ممکن است به پیشگیری از سنگ مثانه کمک کند زیرا مایعات، غلظت مواد معدنی را در مثانه رقیق می کند. اینکه چقدر آب باید بنوشید به سن، اندازه، سلامت و سطح فعالیت بستگی دارد.

چگونه سنگ مثانه را تشخیص دهیم؟

سیستوسکوپی: پزشک یک لوله کوچک با یک دوربین - یک سیستوسکوپ - را در مجرای ادرار قرار می دهد و آن را به مثانه می فرستد تا به دنبال سنگ باشد.

تصویربرداری: این کار می تواند به یافتن محل و اندازه سنگ های مثانه کمک کند و بینند آیا ادرار در جایی مسدود شده است یا خیر. پزشک ممکن است از سی تی، اشعه ایکس یا اولتراسوند استفاده کند.

آزمایش ادرار: پزشک ادرار را از نظر هر چیز غیرعادی مانند عفونت ها بررسی می کند.

درمان سنگ مثانه چیست؟

اگر سنگ مثانه کوچک است، ممکن است بتوان آب زیادی نوشید تا سنگ خود به خود از بین برود. اما اگر نتوان مثانه خود را خالی کرد، ممکن است این کار موثر نباشد.

اگر سنگ به خودی خود دفع نشود، پزشک ممکن است اقدامات زیر را پیشنهاد دهد:

تکه تکه کردن سنگ‌ها: پزشک شما ابتدا سیستوسکوپی برای یافتن سنگ‌ها انجام می‌دهد. سپس از طریق سونوگرافی، لیزر یا ابزار دیگری از طریق سیستوسکوپ استفاده می‌کنند تا سنگ‌ها را بشکنند و قطعات ریز را بیرون بریزند.

عمل جراحی: اگر سنگ‌ها بیش از حد بزرگ هستند که نمی‌توانند تجزیه شوند، ممکن است نیاز به جراحی برای باز کردن مثانه و برداشتن آنها باشد.

منابع:

[/https://www.webmd.com](https://www.webmd.com)

[/https://familydoctor.org](https://familydoctor.org)

https://fa.wikipedia.org/wiki/%D8%B3%D9%A6%DA%AF_%D9%A5%D8%AB%D8%A7%D9%A6%D9%A7

<https://www.mayoclinic.org/tests-procedures/cystoscopy/about/pac-2.393694>